
SAOPŠTENJE ORGANIZACJA CIVILNOG DRUŠTVA

U VEZI SA NAČINOM NA KOJI TEČE PROCES IZMENE PROPISA KOJIMA JE UREĐEN POLOŽAJ NACIONALNIH MANJINA

Isključivanje organizacija civilnog društva iz procesa izmena zakona kojima je uređen položaj nacionalnih manjina i oglašavanje o primedbe i predloge koje su uputile Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave u vezi sa Nacrtom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ne doprinosi ni učvršćivanju vladavine prava niti donošenju rešenja koja su u najboljem interesu građana i građanki.

Nastojeći da doprinesu unapređenju pravnog i društvenog položaja nacionalnih manjina i vodeći računa o tome da su Akcionim planom za pregovaranje Poglavlja 23 utvrđeni rokovi u kojima je potrebno da se suštinski unapredi stanje o ovoj oblasti organizacije civilnog društva su nakon Javne rasprave o pomenutom Nacrtu zakona uputile nadležnom Ministarstvu dokument u kojem pored ukazivanja na probleme predlažu i način na koji se oni mogu prevazići u roku koji ne ugrožava ostvarivanje Akcionog plana. Obrazloženje problema i predloge rešenja organizacije civilnog društva su zasnovale na dugogodišnjim istraživanjima, činjenicama i neposrednom radu sa pripadnicima

nacionalnih manjina. Prethodno, organizacije civilnog društva su na pomenutoj Javnoj raspravi koju je organizovalo Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu saopštile isto mišljenje.

U Izveštaju o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu pomenutog zakona (<http://www.mduls.gov.rs/aktivnosti-obavestenja.php#a43>) Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu obrazlaže zbog čega nije prihvatilo primedbe i predloge koje je dobilo kako od organizacija civilnog društva, tako i od državnih organa i predstavnika nacionalnih manjina. U Izveštaju se navodi da većinu primedbi „Ministarstvo nije bilo u mogućnosti da prihvati kako zbog toga što jednim delom nisu u duhu koncepta na kojem se zakon zasniva, tako i zbog toga što u značajnoj meri odudaraju od sistemskih rešenja, zalaze u materiju koja treba da bude regulisana posebnim zakonom, ili predstavljaju kritiku već postojećih i važećih rešenja sadržanih u drugim zakonima“.

Organizacije civilnog društva su u pomenutom dokumentu ukazale da koncept na kojem se razvija pravno uređenje položaja nacionalnih manjina ne odgovara prirodi multietničnosti Srbije, odnosno da postojeći koncept utemeljuje segregativni model multikulturalnosti koji ne pogoduje razvoju demokratije, stabilnosti i punom ostvarivanju prava nacionalnih manjina zajamčenih Ustavom Republike Srbije. Zakon koji je predmet izmena i dopuna je imao ogroman značaj za razvoj ustavnog i političkog sistema zemlje, ali je prevaziđen jer je donet 2002. godine i izraz je istorijskih, društvenih i političkih prilika u tadašnjoj Saveznoj Republici Jugoslaviji. Šta više, prilikom njegovog donošenja postojala je saglasnost da je nužno da tadašnje federalne jedinice Srbija i Crna Gora specifična pitanja od značaja za ostvarivanje prava nacionalnih manjina uredi posebnim zakonima. Republika Srbija nikada nije donela zakon kojim je uredila položaj i ostvarivanje prava nacionalnih manjina, a umesto toga 2009. godine donet je Zakon kojim je uredila položaj, izbor i nadležnosti nacionalnih saveta nacionalnih manjina koji ni u kom smislu ne može biti zamena za zakon kojim se uređuje položaj i ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Kako je u međuvremenu Ministarstvo pokrenulo rad na izmenama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina postoji mogućnost da će, zbog prethodno nerazjašnjenih pitanja, i njegova rešenja biti nedelotvorna.

Priliku da ove stavove obrazlože i da ih u procesu reforme propisa kojima je uređen položaj nacionalnih manjina sučele sa drugim idejama i stavovima organizacije civilnog društva nisu dobile. Smatramo da se samo kroz dijalog, argumente, uvažavanje i razmenu znanja i ideja mogu postići najbolja rešenja. Zbog toga u najboljoj veri da se do njih dođe podržavamo to da u radnim grupama koje pripremaju izmene i dopune pomenutih zakona učestvuju kolege iz državne uprave, pokrajinskih organa i stručnjaci međunarodnih organizacija, ali ne shvatamo zbog čega su zanemareni stavovi i mišljenja na kojima godinama posvećeno radimo i koja su poznata javnosti.